
Julian Barnes

LONDON UTOLJÁRA

Vallasek Júlia fordítása

„Helyben vagyunk, öreg fiú.”

Oldalsákja begyűrve az ülések közé, viharkabátja összehajtva mellette. Vonatjegy, pénztárca, neszesszer, óvszer, lista a feladatokkal. A rohadt feladatlista. Maga elé bámult, amíg a vonat kifutott az állomásról. A szirupos gesztusok nem neki valók: lehűzött ablak, lobogó zsebkendő, az egerek itatása. Nem mintha le lehetne eresztetni az ablakot, az ember csak ül ezekben a marhavagonokban más, olcsó jeggyel utazó vén trottyokkal együtt, és kibámul a lezárt ablakon. És nem mintha Pamela ott állna a peronon, ha netán integetni akarna. Minden bizonnyal a parkolóban van, most horzsolja le a keréktárcsákat a beton járdaszegélyen, miközben megpróbálja közelebb kormányozni az Astrát a parkolóbejárat kibaszott korlátjához. Pamela mindig arról panaszkodik, hogy a korlátokat tervező férfiak nem gondoltak arra, hogy a nőknek rövidebb a karja, mint a férfiaknak. Erre ő azt szokta mondani, ez még nem mentség azért, amit a járdaszegéllyel művel, ha nem éred el a parkolóautomatát, akkor szállj ki az autóból, asszony. Mindenesetre ott lehet most Pam, a kocsikerekeket kínozza, ez a személyes hozzájárulása a nemek csatájához. És azért van már ott, mert nem akarta látni, hogy néz rá a férje a vonat ablakából. Pedig ő rá se nézett volna, mert a nő ragaszkodott ahhoz, hogy még egy feladatot szúrjon be a rohadt feladatos listára, az utolsó rohadt pillanatban.

Stilton sajt Paxtontól utasítás szerint. Különféle szövetek, tűk, cipzárok és gombok utasítás szerint. Befőttesüvegekre való gumigyűrűk utasítás szerint. Elisabeth Arden púder utasítás szerint. Finom szemcséjű, utasítás szerint. És minden évben van valami, ami harminc másodperccel a hadművelet indítása előtt jut eszébe, valami, ami arra kényszeríti őt, hogy árnyékokra vadászva bejárja a várost. Keresni egy új poharat az eltört helyébe – olvasd, annak a helyébe, amit te, Jacko Jackson nyugalmazott vagy inkább papírforma szerint nyugalomba vonult, de jelenleg a hadtestparancsnokság által haditörvénytörvények elé idézett őrnagy, szándékosan és aljas módon eltörtél, amikor gargarizálás közben leejtetted. Felesleges rámutatni, hogy az effajta poharak már azelőtt kifogytak a raktárakból, mielőtt másodkézből megvettük volna őket. Az idén: menj el az Oxford utca sarkán álló nagy John Lewisba, és nézd meg, hátha árusítják a salátacentrifuga külső részét, amely végzetes sérülést szenvedett, amikor egy bizonyos Valaki leejtette, mert a belső rész még remekül működik, és lehet, hogy külön is árusítják azt az edényt. Kint, a parkolóban ott lobogtatta neki a gép technikai leírását, hogy vigye magával, nehogy véletlenül rossz méretet vásároljon. Gyakorlatilag megpróbálta belegyömöszölni az oldalsákjába. Pfu!

Pamela mégiscsak remek kávé tud főzni, ezt az egyet el kell ismerni.

Az asztalkára tette az üveget, és kibontotta a fóliával lezárt csomagot. Csokis kekszik! Jacko csokis kekszije. Még mindig így gondol rájuk. Jó ez vagy rossz? Olyan fiatal az ember, amilyennek érzi magát, vagy olyan öreg, amilyennek látszik? Úgy tűnt, mostanában ez a nagy kérdés. Talán az egyetlen kérdés. Kávé töltött magának, és elmajszolt

egy kekszet. A lány, barátságos, szürkészöld angol táj megnyugtatta, majd felvidította. Juhnyáj, tehéncsorda, lombos fák. Alig csörgedező csatorna. „Fogja munkára azt a csatornát, szólamvezető!” „genis, parancsára!”

Meglehetősen elégedett volt az idei képezlappal. Díszkard a hüvelyében. Szubtilis, gondolta. Volt idő, amikor ágyúkkal meg a polgárháború híres csatamezeinek képeivel díszített lapokat küldött. Hajaj, akkor fiatalabb volt. *Drága Babs, vacsora 17-én. Tedd szabaddá a délutánt! A te Jackód.* Elég egyenes beszéd. Sosem próbálkozott azzal, hogy például borítékba tegye. A *Titkosítás Alapelvei*, 5. rész, 12. paragrafus: kevésbé valószínű, hogy az ellenség észreveszi azt, amit az orra alá dugnak. Még csak azzal sem fárasztotta magát, hogy Shrewsburybe menjen. Csak behajította a lapot a falusi postaládába.

Az ember olyan fiatal, amilyennek érzi magát, vagy olyan öreg, amilyennek látszik? A kalauz, vagy ellenőr, vagy szerelvénymenedzser, vagy minek is nevezik ezeket mostanában, rá se pillantott. Idős állampolgár hét közben egy kiruccanáson, retúrjeggely, érdektelen ügy, afféle olcsójános, aki magával hozza a kávé, hogy pénzt spóroljon. Nos, ez igaz is. A nyugdíj már nem ér annyit, mint eleinte. Rég lemondott a klubtagságáról. Az évente megrendezett ezredvacsora kivételével csak akkor ment fel a városba, ha a foga vacakolt, és nem bízott abban, hogy a helyi állatorvos elintézi a dolgot. Sokkal értelmesebb megoldásnak tűnt egy állomás melletti kis garniszállóban lakni. Ha az ember rendszeren bereggelizik, és jól helyezkedik, elcsórhat egy extra kolbászt, azzal egész napra be van biztosítva. Pénteken ugyanígy, s ezzel már ki is húzza hazáig. Vissza a támaszpontra. Szolgálattételre jelentkezem, minden salátacentrifuga működképes, asszonyom!

Nem, erre még nem gondol! Ez az ő éves szabadsága. Két nap távozási engedély. Levágatta a haját utasítás szerint. Kitisztíttatta a zakóját, ugyancsak utasítás szerint. Rendszerető ember volt, rendes elvárásokkal és élvezetekkel. Még ha azok az élvezetek már nem is olyan erősek, mint hajdanán. Mondjuk rá, mások. Ahogy öregsünk, az ember feje már nem olyan, mint régen. Már nem lehet úgy kötni egyik dolgot a másikhoz. Tehát kevesebbet iszol, jobban élvezed, és végül ugyanúgy becsicscentesz és lumpolsz, mint régen. Legalábbis ez az elv. Persze nem mindig működik. Babsszel is így állnak a dolgok. Hányszor eszébe jutott az első kiruccanása, sok-sok évvel ezelőtt. Csoda, hogy végigcsinálta, tekintetbe véve, milyen állapotban volt akkor. És ez egy másik dolog, a kialvatlanság és az ital akkoriban nem nagyon zavarta a tiszteletre méltó tagot. Háromszor! Jacko, te vén kutya! Egyszer beköszönni, egyszer rendszeren, és egyszer útravalónak. De hát mi másért árulnák a kotont hármas csomagokban? Egyeseknek lehet, hogy ez egy heti tartalék, de amikor az ember hosszan gyűjti az erőt, mint ő...

Igaz, már nem bírja úgy az éjszakázást, mint régen. És a tiszteletre méltó tag sem alkalmas a háromkártyás trükkre. Egy alkalom minden bizonnyal éppen elegendő annak, aki nyugdíjasjeggely utazik. Nem szabad túlhajtani a ketyegőt. És a gondolat, hogy Pamelának ilyesmivel kelljen szembesülnie...

Nem, nem áll szándékában túlhajtani a ketyegőt. Díszkard a hüvelyében, és csak fél üveg pezsgő kettőjüknek. A régi időkben egy egész üveggel végeztek. Egy-egy pohár mindkettőjüknek, mindegyik menet után. Most már csak egy fél üveg: valami, amit akciósan kínálnak az állomás melletti Thresher'sben – és sokszor még az sem fogy el teljesen. Babsnek az utóbbi időben égett tőle a gyomra, ő pedig nem akart becsicscentve megjelenni az ezredvacsorán. Többnyire beszélgettek. Néha aludtak.

Nem hibáztatta Pamelát. Egyes nők egyszerűen abbahagyják a változókór után. Egyszerű biológiai ügy, senki sem hibás érte. A női vezetékek kérdése. Felállítasz egy

rendszer, az létrehozza azt, amire megtervezték – vagyis az utódellátást, név szerint Jennifert és Mike-ot –, aztán magától kikapcsol. Természet Anyánk nem olajozza tovább az alkatrészeket. Nem meglepő, tekintve, hogy Természet Anyánk határozottan nőpárti. Senki nem hibás érte. Tehát őt sem hibáztathatta senki. Ő csak ügyelt arra, hogy az ő szerkentyűje rendben működjön. Természet Apánk még olajozta az alkatrészeket. Igazából az egész csak személyi higiénia kérdése.

Igen, igaza volt. Őszinte volt magával. Csak semmi handabandázás. Pammal persze nem lehetett éppen megbeszélni ezt, de amíg az ember borotválkozás közben nyugodtan néz szembe a tükörképével... Eltűnődött, vajon az öreg fiúk, akik pár évvel ezelőtt szembeültek vele a vacsoraasztalnál, csinálják-e még. A katonai étkezde régi szokásainak nagy része már feledésbe ment, vagy csak nem tartották be őket, a vacsora kezdetére a sok balfácán már meglehetősen unalmasnak tűnt, már a portói szétosztása előtt ócsárolni kezdték a szebbik nemet. Legszívesebben jól letorkolta volna őket. Amúgy is az volt a véleménye, hogy az utóbbi időben túl sok okostojást vettek fel az ezredhez. Így aztán kénytelen volt végighallgatni, ahogy három ilyen szónokolt, mintha a kor bölcsessége állna mögöttük. „Csak az a kérdés, ki mit hoz ki a házasságból” – mondta a hangadó, és a többiek beleegyezően bólogattak. De nem ez piszkálta a csőrét. Hanem amikor az a fickó nekiállt elmesélni vagy inkább eldicsekedni azzal, hogy megint összejött egy régi barátjánőjével, akit még a nősülése előtti időkből ismert.

– Nem számít. – Mondta az egyik okostojás. – Házasságtörés előzetes elkövetéssel. Nem számít.

Beletelt egy kis időbe, amíg Jacko kibogozta az értelmét, és amikor megtette, nem tetszett neki, amit értett rajta. Handabanda.

Ő is ilyen volt régen, amikor Babsszel találkozott? Nem, ezt nem hinné. Nem próbált úgy tenni, mintha a dolgok mások volnának, mint aminek látszanak. Nem magyarázta be magának, hogy „ó, az egész csak azért történt, mert teljesen el voltam ázva”, vagy „azért, mert Pam olyan, amilyen mostanában”. Azt sem mondta, „ó, csak azért történt, mert Babs szőke, és én mindig a szőke nőkre buktam”, ami elég furcsa, hiszen Pam barna, már persze ha tényleg furcsa ez az egész. Babs csinos lány volt, ott volt, szőke volt, és egy éjszaka háromszor kongatták meg a harangot. Ennyi volt az egész, nem több. Talán még az, hogy nem felejtette el a lányt. Nem felejtette el, és következő évben megint rátalált.

Kinyújtotta a kezét maga előtt, az asztalkán. Egy arasz és egy hüvelyk, ekkora a sálacentrifuga átmérője. Persze hogy megjegyzem, mondta Pamnek, csak nem gondolod, hogy a következő huszonnégy órában összezsugorodik a kezem. Nem, ne tegyél zsineget az oldalzákomba, nem akarom felhurocolni az egész mindenséget a városba. Esetleg megnézhetné, ma este hányig tart nyitva a John Lewis. Holnap reggel helyett ma este is beugorhatna az állomásról. Időt takaríthatna meg. Másnap pedig elvégezhethetné a többi feladatot. Pontos tervezés, Jacko.

Következő évben nem lehetett biztos abban, hogy Babs emlékszik még rá, de úgy tűnt, szívesen látja. Vitt egy üveg pezsgőt, és ezzel valahogy megpecsételődtek a dolgok. Ott maradt egész délután, mesélt magáról, és megint háromszor egymás után megkongatták a harangot. Azt mondta, majd küld neki egy képeslapot, amikor megint a városba jön, és aztán így mentek a dolgok. Most már... mióta is? Huszonkét, huszonhárom éve? Virágot vitt a nőnek a tizedik évfordulón, cserepes dísznövényt a huszadikon. Mikulásvirágot. Babsre gondolt, és ez a gondolat tartotta őt mozgásban a borús reggeleken, amikor kiment megetetni a csirkéket vagy kipucolni a szeneskamrát. Babs volt

a – hogy is mondják mostanában? – menekülési útvonala. Babs egyszer szakítani akart – nyugdíjba megyek, viccelődött –, de ő nem hagyta. Győzködte, csaknem jelenetet rendezett neki. Babs végül engedett, pofon vágta őt, a következő évben, amikor elküldte neki a képeslapot, be volt szarva az ijedtségtől, de Babs éppolyan jó volt hozzá, mint mindig.

Persze megváltoztak mindketten. Mindenki megváltozott. Először is Pamela: a gyerekek elmentek, a kert, ahogy a kutyákat kezdte dédelgetni, hogy olyan rövidre vágta a haját, mint a gyepet a ház előtt, hogy folyton takarított. Nem mintha a ház más-képpen nézne ki, mint mielőtt állandóan csiszatolni nem kezdte. És többé nem akart menni sehová, azt mondta, eleget utazott már. Ó, Jacko, azt mondta, végre van időnk néhány dologra, de volt is, meg nem is volt. Több idejük volt, de kevesebbet végeztek, ez az igazság. Pedig nem ültek karba tett kézzel.

Ő maga is változott. Kezdett félni, amikor felmászott a létrán, hogy kitisztogassa az ereszcatornát. Az isten szerelmére, huszonöt éve csinálta már, minden tavasszal ez volt az első a feladatai listáján, és tekintve, hogy földszintes házuk van, az embernek nem is kell olyan magasra másznia, mégis azon kapta magát, hogy fél. Nem attól, hogy leesik, nem. Mindig leszúrta a létra támasztékait, nem volt szédülős, tudta, ha leesik, minden bizonnyal fűre esik. Csak ahogy ott állt, orra pár hüvelykkel az ereszcatorna fölött, és egy vakolókanállal kapargatta ki a mohát meg a rothadó leveleket, odébb lökte egy madárfészek darabkáit, felnézett, hogy ellenőrizze, helyén vannak-e a cserepek, és rendesen áll-e a tv-antenna – ahogy ott állt, biztonságosan, lábán gumicsizma, hátán viharkabát, gyapjúsapka a fején, gumikesztyű a kezén, néha érezte, könnyezik, és tudta, nem a szél miatt, és ilyenkor megakadt, egyik gumikesztyűs kezével az ereszcatornába kapaszkodott, a másikkal úgy tett, mintha a vastag műanyag csőben turkálna, és be volt szarva az ijedtségtől. Az egész rohadt dologtól.

Szeretett arra gondolni, hogy Babs nem változott, és nem is változott, legalábbis az ő szemében, az ő emlékeiben, az ő várakozásában nem. Ugyanakkor elismerte, hogy Babs haja már nem éppen olyan szőke, mint hajdanában. És miután rávette, hogy ne vonuljon vissza, Babs is megváltozott. Nem szívesen vetkőzött le előtte. Magán hagyta a hálóingét. Gyomorégése lett a pezsgőtől. Egyik évben a drágábbik fajtából vitt neki, de az eredmény ugyanaz volt. Egyre kevésbé tűrte a fényt. Nem igyekezett úgy, mint régen, hogy beindítsa őt. Elaludt, amikor ő is elaludt, néha még hamarabb is.

De még mindig Babs volt az, akire várakozott, miközben a csirkéket etette, szenet hordott, csorgó könnyekkel tisztogatta az ereszcatornát, és gumikesztyűs kezével maszatoalta el az arcán a könnyeket. Babs kötötte őt a múlthoz, amikor még kemény fiú volt, akár háromszor is akcióba lendült egymás után. Babs néha kicsit anyáskodott vele, de olykor mindenkinek szüksége van az ilyesmire! Csokis kekszi, Jacko? Igen, egy kicsit erről is szólt a dolog. De arról is, hogy igazi férfi vagy, tudod-e, Jacko? Kevés ilyen legegény akad, kihalófélben van az ilyen férfi, de te ilyen vagy.

Közeledtek Eustonhoz. Egy srác, aki Jackóval szemben ült, elővette a rohadt mobilját, és telefonált.

– Szia, drágám... igen, figyelj csak, ez a kibaszott vonat elakadt valahol Birmingham előtt. Nem mondanak semmit az embernek. Nem, még legalább egy óra, vagy több, aztán át kell jutnom Londonon... Igen... Igen, tedd csak azt... Én is... Szia!

A hazug alak eltette a telefont, és kihívóan nézett körbe, hallgatta-e valaki.

Tehát: megint átnézni a napiparancsot. Állomás, felhívni a John Lewist, korai roham a salátacentrifugáért. Vacsora valamelyik vendéglőben a garniszálló mellett: indiai,

török, nem számít. Maximális ráfordítandó összeg: nyolc font. Marquis of Granby, csak két korsó, nem kell felébreszteni az egész kvártélyt a sok vécéöblítéssel. Reggeli, plusz kolbászt eltenni, ha lehet. Kis üveg pezsgő a Threshertől. A hadtápellátás parancsnoka által kijelölt feladatok: Stilton, utasítás szerint, befőttesüvegre gumigyűrűk utasítás szerint, púder utasítás szerint. Kettőkor Babs. Kettőtől hatig. Ha csak rá gondol... Kapitány, maga odalenn alszik? A tiszteletre méltó tagok felállnak. Díszkard a hüvelyben. Kettőtől hatig. Közben tea. Tea és kekszi. Vicces, hogy ez is része lett a hagyománynak. Babs nagy volt abban, ahogy arra bátorította az embert, ha csak egy pillanatra is, ha sötétben is, ha behunyta szemmel is, de annak érezze magát... aki szeretett volna lenni.

„Jól van, öreg fiú! Haza, James, ne kíméljük a lovakat!” Oldalsákja begyűrve az ülések közé, viharkabátja összehajtván mellette. Vonatjegy, pénztárca, neszesszer, lista a feladatokkal, most már apró gondos vonásokkal kipipálva. Óvszerek. Eszébe jutott egy vicc. Kipillantott a lezárt ablakon: egy fényesen kivilágított szendvicsház, egy csomaghordó, egy röhejes egyenruhát viselő portás. Miért nincs a mozdonyvezetőknek gyereke? Mert mindig időben húznak ki az állomásról! Hahaha! Az óvszer hozzáillesztése a listához évente ismétlődő vicc volt, hiszen igazából nem volt rá szüksége. Már évek óta nem. Babs, mivel ismerte őt és bízott benne, azt mondta, nincs rá szükség. Ő akkor megkérdezte, hát a másik dolog, az utódgyártás? Babs azt felelte:

– Jacko, azt hiszem, annak a veszélye már régen elmúlt.

Vissza a városon át. Megismerik, emlékszik rá az az idegen ürge, aki a garnizállót vezeti. Pénz a telefonba, jelentés a támaszpontnak, hogy épségben megérkezett. Tisztességes csirkecurry. Két korsó, se több, se kevesebb a Marquis of Granbynél. Fegyelem megőrizve. Semmi kellemetlen nyomás a húgyhólyagon és a prosztátán. Az éjszaka át-vészelve egyetlen latrinára tett látogatással. Alvás: mint a közmondásbeli csecsemő. Reggel kiudvarolt egy extra kolbászt. A Thresher'sben akciós a kisüveges pezsgő. A feladatlista tételei fennakadás nélkül kipipálva. Mosdás, fésülködés, fogmosás. Ellenőrzésre jelentkezik pontban kettőkor.

Ettől a ponttól kezdve már nem mentek simán a dolgok. Megnyomta a csengőt, és maga elé képzelte az ismerős szőke fürtöket, a rózsaszín köntöst, a kuncogást. De egy sötét hajú, mesterkelt mosolyú, középkorú nő nyitott ajtót. Ő meg csak álldogált zavartan, meg se szólt.

– Ajándék nekem? – kérdezte a nő, talán csak hogy társalogjon, kinyújtotta a kezét, és megfogta a pezsgősüveg nyakát. Válasz helyett belekapaszkodott a pezsgősüvegbe, és ostobán rángatták ide-oda, amíg meg nem szólt.

– Babsnek!

– Babsre várni kell egy kicsit – mondta a nő, és kitérte az ajtót. Furcsának tűnt az egész, de azért követte a nappaliba, amelyet tavaly óta átalakítottak. Úgy néz ki, mint egy kurva budoárja, gondolta magában.

– Tegyem a hűtőbe? – kérdezte a nő, de ő továbbra sem engedte el a pezsgősüveget.

– Felugrott vidékről? – kérdezte.

– A hadseregétől? – kérdezte.

– Talán elvitte a cica a nyelvét? – kérdezte.

Csendben ültek egy negyedórán keresztül, amíg egy ajtó nem csukódott, majd egy másik. A sötét hajú nő most egy magas szőkével állt előtte, akinek a melltartójából úgy meredt ki a melle, mint gyümölcs a gyümölcsöstáliból.

- Babs! – ismételte meg.
- Én vagyok Babs! – felelte a szőke.
- Te nem vagy Babs! – válaszolt.
- Ha maga azt mondja... – mondta a nő.
- Nem vagy Babs! – ismételte meg.

A két nő egymásra pillantott, majd a szőke laza, udvariatlan hangon azt mondta:

- Figyelj, papa, az vagyok, akit te akarsz, jó?

Felállt. Ránézett a két prostira. Lassan magyarázta meg a helyzetet, úgy, hogy még a legzöldfülbűbb újonc is megértheti.

- Ó – mondta az egyik –, Norára gondolsz.
- Nora?

– Hát mi Norának hívtuk. Sajnálom. Úgy kilenc hónappal ezelőtt elment.

Nem értette. Azt hitte, úgy értik, elköltözött. Aztán megint félreértette. Azt hitte, úgy értik, megölték, autóbalesete volt vagy ilyesmi.

– Már elég öreg volt – tette hozzá egyikük, amolyan magyarázatképpen. Dühösen nézhetett rá, mert idegesen hozzátette.

- Bocsánat, nem akartam célozgatni.

Kibontották a pezsgőt. A sötét hajú nő rossz poharakat hozott. Ő és Babs mindig vizespohárból itták. A pezsgő meleg volt.

- Küldtem egy képeslapot – mondta. – Egy díszkarddal.

- Igen – felelték érdeklődés nélkül.

Kiürítették a poharaikat. A sötét hajú nő azt kérdezte:

- Nos, akarja-e még azt, amiért jött?

Nem gondolkodott rajta. Minden bizonnyal bólinthatott. A szőke lány megkérdezte:

- Akarja, hogy én legyek Babs?

Babs Nora volt. Ez futott át az agyán. Érezte, hogy megint dühbe gurul.

- Az legyél, aki vagy.

Ez már parancs volt.

A két nő ismét egymásra pillantott. A szőke lány határozottan, de nem túl meggyőzően azt mondta:

- Debbie vagyok.

Ekkor kellett volna távoznia. Ki kellett volna mennie Babs iránti tiszteletből, a Babsszel szemben érzett lojalitás nevében.

A lezárt ablak másik oldalán szaladt a táj, mint minden évben, de nem látott benne semmit. Néha összekeverte a Babshez fűződő lojalitást a Pamelához kötődővel. Oldalzsákjába nyúlt a termosz után.

Néha, ó, csak egy párszor, de előfordult, hogy dugás közben összekeverte Babsot Pamelával. Mintha otthon lett volna. Mintha az egész otthon történt volna.

Bement abba a szobába, amelyik Babsé volt. Ezt is átrendezték. Nem látta, mi az új benne, csak azt vette észre, ami hiányzott. A nő megkérdezte tőle, mit akar. Nem felelt. Pénzt kért, és egy óvszert nyomott a kezébe. Ő meg csak állt ott, markában az óvszerrel. Babs nem... Babsszel nem kellett...

- Húzzam fel neked, nagypapi?

Félrelökte a kezét, lehúzta a nadrágját, aztán az alsógatyáját. Tudta, hogy nem gondolkodik tisztán, de úgy tűnt, ez a legjobb megoldás, az egyetlen megoldás. Végül is ezért jött. Végül is ezért fizetett. A tiszteletre méltó tag egyelőre megbújta a bozótban, de ha kiadja az utasításokat, ha parancsot ad, akkor... Érezte, hogy Debbie, félig állva, fél térdét az ágynak támasztva, őt nézi.

Ráhúzta az óvszert a farkára, arra számítva, hogy a mozdulat meghozza a várt hatást. Debbie-re nézett, a felajánlott gyümölcsöstálra, de nem segített. Lepillantott petyhüdt farkára, a gyűrötten lógó óvszerre. Ujjbegyein érezte a síkos gumi emlékét. Arra gondolt, jól van, ez az, fiú!

Debbie kihúzott néhány papír zsebkendőt az éjjeliszekrényen álló dobozkából, és odanyújtotta neki. Megtörölgette velük az arcát. A lány visszaadott némi pénzt, egy keveset. Gyorsan felöltözött, és kísétált a vakító utcára. Céltalanul lődörgött fel-alá. Az egyik üzlet felett a digitális kijelző három óra tizenkét percet mutatott. Eszébe jutott, hogy az óvszer még mindig rajta van.

Juhok. Tehenek. Lombos fák. Egy rohadt, hülye kis házsor, tele rohadt faszikkal, amitől ordítani vagy okádni szeretett volna, megrántani a vészféket, vagy mi a rossz nyavalya van mostanában vészfék helyett. Hülye faszik, mint ő. És most visszamegy a maga rohadt kis házacskájába, amit olyan sok éven át rendezgetett. Lecsavarta a termosztetjét, és töltött magának egy kis kávé. Két napja ül a palackban, jéghideg. Hajdanában a lapos konyakosflaska tartalmával javította fel. Most csak hideg, hideg és poshad. Ez jár neked, nem, Jacko?

Le kellene lakkozni a parkettet a franciaablakok alatt, mert mindegyre felkarcolják az új karosszékek... A szerszámokkamrára is ráférne a festés... El kellene vinni a fűnyírót, megélezetni a pengéket, nem mintha manapság lenne, aki ezt meg tudja csinálni, csak néznek az emberre, és azt javasolják, vegyen egy olyan új, porszívószerűt, amelynek narancsszín műanyag szerkenyűje van, és nem rendes éle...

Babs Nora volt. Nem kellett óvszert húznia, mert Babs tudta, hogy ő nem jár máshova, ő pedig már rég nem eshetett teherbe. Egy évben csak egyszer tért vissza a munkába, az ő kedvéért, kicsit beléd habarodtam, Jacko, ennyi az egész. Egyszer viccelődött azzal, hogy az ő busza már elment, innen tudta, hogy Babs idősebb nála, idősebb Pammél is. Egyszer, amikor a délután során még egy egész üveg pezsgőt megittak, felajánlotta, hogy kiveszi a felső fogsorát, és leszopja, ő nevetett, de undorítónak találta. Babs Nora volt, és Nora meghalt.

A fiúk a vacsoránál nem vettek észre semmit. Fegyelmezett maradt. Nem vágott fapofát.

– Az igazat megvallva, már nem megy olyan jól, öreg fiúk – mondta, és valaki kuncogott, mintha ez olyan vicces lett volna. Korán takarodót fújt, bement egy italra a Marquis of Granbybe. Nem, ma este csak egy felest. Az igazat megvallva, már nem megy olyan jól.

– Sose halunk meg – felelte a pultos.

Utálta magát azért, ahogy azzal a prostival viselkedett. Akarja még azt, amiért jött? Ó, hát persze hogy akarta, de amiért ő jött, arról az a nő nem tudhatott. Ő és Babs már nem csinálták, mióta is, öt vagy hat éve? Az elmúlt egy-két évben alig kortyoltak a pezsgőből. Szerette, ha Babs felveszi azt a nagymamás hálóinget, amivel ő mindig ugratni szokta, ágyba bújik vele, leoltja a villanyt, és a régi időkről beszélgetnek. Hogy akkor milyen volt. Egyszer beköszönni, egyszer rendesen, és egyszer útravalónak. Igazi tigris voltál akkoriban, Jacko! Teljesen kikészítettél. Másnap mindig szabadnapot vettem ki. Ne mondd! De bizony igen. De hát én soha... Már hogyne, Jacko, igazi tigris voltál.

Nem szívesen kérte a pénzt, de a laktér az laktér, végül is az időért, helyért fizetett, akármit is akart vagy nem akart. Ez is együtt jár azzal, hogy nyugdíjasjegyet válthat a vonaton, most már spórolhat az utazáson. Nem mintha ezentúl lenne miért. Utoljára

látta Londont. Az isten szerelmére, Shrewsburyben is lehet Stilton sajtot és salátacentrifugát venni! Az ezredvacsora amúgy is egyre inkább arról szól, hogy azt vette számba, ki hiányzik, nem azt, hogy ki van jelen. Ami pedig a fogait illeti, azokat a helyi állatorvos majd rendezzi.

A csomagok ott voltak a hálóban a feje felett. Feladatlista tételei mind kipipálva. Pam már útban lehet az állomás felé, most fordul be a rövid tartózkodásra fenntartott parkolóba. Mindig orral áll be a parkolóba. Nem szeretett tolatni, minél későbbre tartogatta, sőt ha lehet, inkább ráhagyta. Ő más. Ő háttal szeret beállni a parkolóba. Így az ember mindig készen áll a gyors indulásra. Gyakorlat kérdése, gondolta, *qui vive*. Pamela meg szokta kérdezni, mégis mikor kell nekünk gyorsan távozni? Általában úgymint sor van a kijáratnál. Ő erre azt szokta mondani, ha mi érünk oda elsőnek, akkor előttünk nincs sor.

És így tovább.

Megfogadta, hogy nem néz a keréktárcsára, nem ellenőrzi, mennyire vannak lehorzsolva. Nem tesz megjegyzéseket, amikor leengedi az ablakot, hogy kihajoljon a parkolóautomatához. Nem mondja: né, milyen messze vannak a kerekek, mégis elérek odáig. Csak azt kérdi: „Mit csinálnak a kutyák? Nincs valami hír a gyerekekről? Meghozták a csirketápot?”

Közben Babset gyászolta, és azon tűnődött, hogy vajon ugyanilyen lenne, ha Pamelát gyászolná? Ha fordítva történt volna, persze.

Teljesítette a feladatait. Ahogy a vonat az állomáshoz közeledett, kinézett az ablakon, és remélte, hogy meglátja a feleségét a peronon.

Horváth László Imre

NÉZD, HAVASAK A FÁK, TÉL VAN (I)

Kisregény

*„Hogy a faágak a télidőben
sokáig őrzik még a hóesést,
hogy végül, mint egy passióban,
minden együtt van...”*

*mindezt tudtam, és mégse volt elég.”
(Pilinszky János)*

I

A Baross utcai albérletet Anni révén szereztem, tulajdonképpen ő lett a főbérlőm. Nagyszülőtől örökölt lakás, Krisztiánnal ott laktak három évig.

Anni látta egyszer a Garay utcai szobámat, ahonnan költöznöm kellett. Sétáltunk, és a szemébe repült egy bogár. Sokszor volt ilyen, egyszer kiszedtem neki, mondtam, maradjon nyugton, közel hajoltam hozzá, és egy zsebkendővel óvatosan kitöröltem a szeme szélére tapadt kis muslicát. Most viszont gyorsan fürdőszoba kellett és tükör, be-